

BILDANDET AV NATURRESERVATET OLKOSRÖJNINGEN I LUDVIKA KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel, bilaga 3. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

SYFTE

Syftet med naturreservatet är att bevara Olkosröjningen, den värdefulla livsmiljön sumpskog, våtmark och granskog på översilad mark, med dess typiska arter i gynnsamt bevarandetillstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- Skogen undantas från skogsbruksåtgärder och annan verksamhet som kan förändra eller skada de livsmiljöer och populationer av arter som är karaktäristiska för naturskog och våtmark.
- Besökande ska på plats finna information om området.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området.

A. Inskränkningar med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark och vatten,
2. gödsla eller använda bekämpningsmedel,
3. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, radiomast eller annan anläggning,
4. avverka och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen.
6. uppföra permanenta jaktpass samt röja för sikt- eller skjutgator. Jaktgränser, stigar till jaktpass e dyl. får ej markeras permanent.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

1. sprida kalk

B Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken att tåla visst intrång inom reservatet såsom

1. utmärkning av reservatet och uppsättning av informationstavlor,
2. skötsel enligt till beslutet hörande skötselplan.

C Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är inom naturreservatet förbjudet att:

1. skada växande eller döda träd och buskar, gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen

Föreskrifter under A och C ovan utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose syftet med reservatet. Föreskrifterna utgör heller inget hinder mot åtgärder som krävs för normalt underhåll av vägar. Föreskriften under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÅL FÖR BESLUTET

Vården för biologisk mångfald

Olkosröjningen utgörs av ett granskogsområde beläget i en västsluttning på mark med grundvattenytan nära marknivå. Några smärre berghällar öppnar upp den slutna skogen. Grundvattnet tränger upp i källor på flera ställen i området och översilar marken. En bäck som förgrenar sig i flera sidobäckar letar sig fram genom området och längs denna växer sumpskog. I väster övergår området i öppen myrmark med myrgölar i de centrala delarna.

Olkosröjningens naturtyper utgörs sammanfattningsvis av våtmark, sumpskog och granskog som påverkas av källor. Det varierade området ger goda förutsättningar för stor mångfald av arter.

Den epifytiska floran är intressant, dels på de gamla enarna i den öppna sumpskogen och dels på de äldsta granarna. Anmärkningsvärda arter på gran är bl. a gammelgranslav *Lecanactis abietina*, kattfotslav *Arthonia leucopellea* och grynig blåslav *Hypogymnia farinacea*. På lövträden, asp, sälg och rönn förekommer ovanliga arter som t ex blanklav *Eopyrenula leucoplaca*, brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima*, solfjäderlav *Cheiromycina flabelliformis* och korallblylav *Parmeliella triptophylla*.

Skyddsform

Olkosröjningen naturvärden är kopplade till skog som inte påverkats av sentida skogsbruk och våtmark. För att bibehålla och förstärka dessa värden krävs att området undantas från normalt skogsbruk. Områdets storlek och övriga nämnda förhållanden gör att bildande av naturreservat är den lämpligaste åtgärden för att långsiktigt bevara naturvärdena i området.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Det är ett angeläget allmänt intresse att skogsområdet bevaras. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna motsvarar behovet av skydd för att syftet skall uppnås.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Skyddet av Olkosröjningen bidrar till att uppfylla det av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet levande skogar.

Motiv till föreskrifter

I punkterna A1; A3 och C1 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkt A2 och A4 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i

skogsvårdslagen och skogsvårdsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Förbud mot motorfordon enligt punkt A5 omfattar inte uttransport av älg med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador. A5, A6 och C2 är även beslutade för att upplevelsen av tystnad och orördhet i reservatet inte ska gå förlorad.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Olkosröjningen uppmärksammades först av skogsstyrelsen i samband med att markägaren, Västerås stift, ville anlägga en skogsbilväg över våtmarken. Skogsstyrelsen, Thomas Husing, fann då våtmarken hade höga naturvärden samt att delar av det intilliggande skogsområdet borde klassas som nyckelbiotop. Kommunekologen i Ludvika kommun, Janolof Hermansson, inventerade området och fann flera skyddsvärda arter. Markägaren var inte enig med skogsstyrelsen om naturvärdena och ville inte klassa området som nyckelbiotop, vilket skulle ha inneburit skydd mot avverkning. Skogsstyrelsen och kommunen kontaktade då Länsstyrelsen för att diskutera ett varaktigt skydd för området. Länsstyrelsen ansåg att området hade så höga värden att det borde skyddas som naturreservat. Staten förvärvade området från Västerås stift 2005.

Vid remissomgången kontaktades Länsstyrelsen av Nils Holmdahl, Rikkenstorp, som forskar på Ortsnamn i Grangärde. Han förklarade att det föreslagna namnet Smaltjärnsröjningen inte var korrekt för naturreservatet. Smaltjärnsröjningen, som är namnet på fastigheten är ett nytt namn för området. Historiska kartor visar att området delvis har till hört en närliggande gård, Olkostorpet och att Olkostorpet hade en röjning, dvs svedjemark, med namnet Olkosröjningen, inom naturreservatet. Därför borde naturreservatet byta namn.

Länsstyrelsen har beaktat synpunkten och naturreservatet får därför heta Olkosröjningen.

Bergsstaten har meddelat att det inte finns några mineralrättigheter inom området, men att Sandvik Tooling AB har begärt undersökningstillstånd för området. Bergsstaten menar att naturreservatet inte bör bildas förrän ”undersökningarna lett fram till sådan kunskap om berggrunden att det kan bedömas lämpligt om miljöbalkens skydd är tillämpligt”.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet ska bildas för området med hänvisning till de höga biologiska värdena i området. Om det visar sig att det finns en brytningsvärd mineralfyndighet i området får detta prövas i särskild ordning.

ÖVRIGT

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd mm enligt miljöbalken.

Detta beslut kungörs genom kungörelse i ortstidning. Beslutet får överklagas hos regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Dock skickas skrivelsen till Länsstyrelsen i Dalarnas län, 791 84 FALUN som måste ha fått skrivelsen senast tre veckor från den dag då kungörelse var införd i ortstidning. Annars kan överklagandet inte prövas

Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som överklagas, exempelvis genom att ange diarienumret 511-1743-05, varför klaganden anser att beslutet är felaktigt och vilken ändring som önskas. Den som överklagar ska ange namn och adress samt skriva under skrivelsen.

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad landshövding Inger Eriksson. I den slutliga handläggningen deltog även tillförordnad funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson, jurist Sven Ångquist, länsantikvarie Ulf Löfwall, samhällsplanerare Frida Rotberger, och miljöhandläggare Susanne Lundin, den sistnämnde föredragande.

Inger Eriksson

Susanne Lundin

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Beskrivning med registeruppgifter

Deltagande
Ulf Löfwall
Sven Ångquist
Frida Rotberger
Jemt Anna Eriksson